

Ο μεταγν. σύνδ. ἀφοῦ. Οἱ τύπ. ἀφοῦ καὶ ἀφὸν κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ἀφόντας, δι' ὁ ἴδ. ἀφόταν. Τὸ φόνον ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἀφόνου, δὲ ἐκ τοῦ ἀφὸν κατὰ τὸ ἀφότον. Τὸ ἀφοῦ κατὰ τὸ συνών. ἐπειδὴ. Εἰς τὸ σαφοῦ τὸ σ πιθανῶς ὀφείλεται εἰς συνεκφοράν. Διὰ τὸ ἀποῦ καὶ ἀμπονὲ ἴδ. ἀφόταν.

1) Ἀφ' οὐ χρόνῳ, ἐξ ὅτου Ἡπ. Κίμωλ. Σίφν. κ.ἄ.: Ἀφοῦ ἥργε ἀπὸ τὴν θάλασσα, πολεμᾶ ἐπαδὰ (ἀφότου ἔπαινος νὰ ναυτίλλεται, ἐργάζεται ἐδῶ) Κίμωλ. Ἀφοῦ ἡπαντρεύτηκε, ἐν ἡπῆ περὶ τὸ οπίτι τον Σίφν. Ἀφοῦ ἡζοῦσε ἀκόμη ἡ γυναικα μου, σαράντα χρόνια θά ναι αὐτόθ. 2) Ἀπὸ τὸν χρόνον καθ' ὃν ἔγινε ἡ θά γίνη τι, ἀπὸ τὴν στιγμὴν ποὺ, μετὰ ποῦ κοιν.: Ἀφοῦ ἔφραγε, ἐπεσε νὰ κοιμηθῇ. Ἀφοῦ τέλειωσε τὴ δουλειά του, δὲν κάνει περὶ τίποτε. Ἀφοῦ πέρασε, τότε τὸν κατάλαβε. Ἀφοῦ ἔφρυγε, τότε ἔφτασα καὶ δὲν τὸν εἶδα. Ἀφοῦ θὰ σκολάσῃς, νά ωρθης νὰ μὲ βρῆς κοιν. Ἀφὸ περάσανε δγὸ τρεῖς μέρες, ἐσκέψηκε πῶς πρέπει νὰ δουλεύῃ Ἀπύρανθ. Ἡ σημ. καὶ μεταγν. Πβ. Στράβ. 13,1,54 «τοῖς δ' ὕστερον, ἀφοῦ τὰ βιβλία ταῦτα προηλθεν, ἀμεινον... ἐκείνων φιλοσοφεῖν». 3) Ὅταν Θράκ. (ΑΙν. Καλλίπ.) Κίμωλ. Λέσβ. κ.ἄ.: «Φόνου τοὺν εἶδι ἡ δράκους, θάμαξι (ἐκ παραμυθ.) ΑΙν. «Φόνους ξύπνιου, ἡταν ἡ γήλους βγαλμένους (ἐκ παραμυθ.) αὐτόθ. || Παροιμ. Ἀφοῦ δρέπει νά βρέξ», δὲ βρέχη καὶ τὸν Μάι δρουσουλονγά (ἐπὶ τοῦ ἀκαίρως γινομένου) Λέσβ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Χρον. Μορ. στ. 149 Ρ (ἔκδ. J Schmitt) «κι ἀφὸν ἀπεχωρίστησαν, ἵς τοὺς τόπους των ἀπῆλθον». 3) Ἐφόσον κοιν.: Ἀφοῦ δὲ θέλεις, δὲ μπορῶ νὰ σὲ βιάσω. Ἀφοῦ ἡρθα μέσ' ἵς τὴν ὁδα, θὰ βοηθήσω καὶ ἐγώ. Τί ρωτᾶς καὶ ξαναρωτᾶς, ἀφοῦ δὲ σ' ἐνδιαφέρει; Τί θέλεις νὰ σου πῶ, ἀφοῦ δὲν ξέρω τίποτε; κοιν. || Ασμ.

Ἀμπονὲ σ' εἶσαι ἡ μοῖρα μου, σ' εἶσαι τὸ φιζικό μου, γιατί ἔκανες πλούσιο πολλὰ τὸν ἀδερφό μου;

Αἴγιν. 4) Διότι, ἐπειδὴ κοιν. καὶ Καππ. (Σινασσ.): Ἀφοῦ τὸ θέλει, δὲς γίνη. Ἀφοῦ ἔκλεψε, θὰ τιμωρηθῇ. Ἀφοῦ ἐπιμένει, δὲ μπορῶ νὰ κάμω διαφορετικὰ κοιν.

Πβ. ἀφόταν.

ἀφούντωτος ἐπίθ. σύνηθ. ἀφούντωτους βόρ. ίδιωμ. ἀφούντωτος πολλαχ. ἀφούντωτους πολλαχ. βορ. ίδιωμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. φοντωτός.

1) Ο μὴ ἔχων φούνταν, εἰδικῶς ἐπὶ τοῦ φυτοῦ τοῦ ἀραβισίτου τοῦ μὴ ἀποκτήσαντος ἔτι θύσανον Λεξ. Δημητρ.: Τὰ πῆρε ἀφούντωτα τὸ λόκαμα τὰ καλαμπόκια. 2) Ο μὴ ἀποκτήσας φύλωμα σύνηθ.: Ἀφούντωτες λεμονές πορτοκαλές κττ. Ἀφούντωτα μπουμπούκια. 2) Μεταφ. δὲ μὴ ἀποκτήσας ἀκόμη ζωηρότητα σύνηθ.: Ἀφούντωτο γλέντι.

ἀφούξα ἡ, Πόντ. (Αργυρόπ. Σάντ. Χαλδ. κ.ἄ.) ἀφιξα Πόντ. (Οφ.) ἀφιξη Πόντ. (Οφ. Τραπ.) Αγνώστου ἐτύμου.

1) Τὸ μεταξὺ τῶν αἰδοίων καὶ τῶν μηρῶν μέρος τοῦ σώματος ἐνθ' ἀν. 2) Λαγών Πόντ. (Χαλδ.)

ἀφούρκιστος ἐπίθ. Πόντ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *φονρκιστὸς <φονρκίζω.

Ο μὴ πνιγείς.

ἀφούρνιστος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.) ἀφούρνιστους βόρ. ίδιωμ. ἀφούρνιγος πολλαχ. ἀφούρνιγους πολλαχ. βορ. ίδιωμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *φονρνιστὸς <φονρνίζω.

Ο μὴ εἰσαχθείς εἰς τὸν φούρνον εἴτε πρὸς δπτησιν

εἴτε πρὸς ἀποξήρανσιν ἐνθ' ἀν.: Ἀφούρνιστο κουκούλλι - σῦκο - ψωμὶ κττ. Ἀφούρνιστη σταφίδα κοιν. Ἀντίθ. φονρνισμένος (ίδ. φονρνίζω).

ἀφουρτούνιαστος ἐπίθ. πολλαχ. ἀφουρτούνιαστος Πόντ. (Κερασ.) ἀφουρτούνιάχος Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *φονρτονυιαστὸς <φονρτονυιάζω.

A) Κυριολ. 1) Ο μὴ ἔχων τριχυμίαν, ἡρεμος, γαλήνιος, ἐπὶ θαλάσσης πολλαχ.: Ἀφουρτούνιαστη θάλασσα πολλαχ. Ἀντίθ. φονρτονυιασμένος (ίδ. φονρτονυιάζω). 2) Ο μὴ θυελλώδης Λεξ. Δημητρ.: Καιρὸς ἀφουρτούνιαστος. γ) Ο μὴ υποστὰς τριχυμίαν Πόντ. (Κερασ.) 2) Ο μὴ προξενῶν τριχυμίαν, ἐπὶ ἀτμοσφαιρικῆς καταστάσεως καὶ ἀνέμου Λεξ. Δημητρ.: Ο οιρόκκος 'ς τὰ μέρη μας είναι ἀφουρτούνιαστος.

B) Μεταφ. 1) Ο μὴ ἔχων δυστυχίαν, θλίψεις καὶ ταλαιπωρίας Λεξ. Δημητρ.: Ζωὴ ἀφουρτούνιαστη. Ἀντίθ. φονρτονυιασμένος (ίδ. φονρτονυιάζω). 2) Ο μὴ δυστυχήσας δὲ μὴ δυστυχῶν Λεξ. Δημητρ.: Ἀφουρτούνιαστοι περάσαμε τὰ ποῶτα μας χρόνια.

ἀφοῦσα ἐπίθ. θηλ. Κρήτ. Κύθηρ. ἄφονσα Θήρ. Ιος.

Ἐκ τοῦ ο. ἄφτω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -οῦσα ἐκ τῶν μεταβατικῶν τύπων *ἄφτωσα καὶ *ἄφτοῦσα. Ιδ. ΑνθΠαπαδόπ. ἐν Αθηνῷ 37 (1925) 185. Πβ. καὶ ΓΧατζιδ. ΜΝΕ, 2, 122 καὶ ΣΞανθούδ. Ερωτόκρ. 517. Η λ. καὶ ἐν Ερωτοκρ. Α 746.

1) Η τρύχουσα, ἡ στενοχωροῦσα Κρήτ. : Άσμ.

Θάλασσα, πικροθάλασσα καὶ πικροκυματοῦσα, δλοι σὲ λένε θάλασσα καὶ ἐγώ σὲ λέω ἀφοῦσα.

2) Ούσ. α) Ἐκκαυσις, καῦσις Κρήτ.: Κάψα σήμερο καὶ ἀφοῦσα μοῦ δίνει. Ἀφοῦσα ἔχω ἀπὸ τὴ στενοχωρία μου. Ἡ σημ. καὶ ἐν Ερωτοκρ. ἐνθ' ἀν. *πᾶσα φωτιὰ θέλει νερὸ νὰ πάψῃ τὴν ἀφοῦσα. β) Παρόξυνσις, στενοχωρία Κρήτ.: Αφοῦσα μὲ πμάνει δσο θωρῶ καὶ δὲν ἔρχεται.

γ) Πνευστίασις Κύθηρ. Συνών. λαχάνιασμα.

δ) Ἐρεθισμὸς τοῦ δέρματος, ἔκφυμα Θήρ. Κρήτ.

ἀφουσία ἡ, Εῦβ. (Αὐλωνάρ.) Πελοπν. (Λακων. Μάν.) κ. ἀ. ἀφουσὰ Πελοπν. (Αίγιαλ. Αρκαδ. Αχαΐα Βούρβουρ. Κόκκιν. Μεσσ. Παππούλ. Χατζ.) ἀφουσὰ Εῦβ. (Κάρυστ.) Πελοπν. (Καλάμ. Μάν.) Τσακων. ἀφισὰ Θράκ. (Περίστασ.) Προπ. (Άρτάκ. Πάνορμ.) δφισὰ Προπ. (Άρτάκ. Πάνορμ.) ἀφισκὰ Μακεδ. (Βελβ.).

Τὸ μεσν. ούσ. ἄφονσία = «ἡ σκουριώδης πεταστὴ τοῦ σιδήρου, τὸ τοῦ σιδήρου ἀποσφύρισμα». Ιδ. Δουκ. ἐν λ. καὶ Append.

1) Τὰ περιττώματα τοῦ μεταξοσκώληκος μετὰ τῶν ὑπολειμμάτων τῆς τροφῆς ἐνθ' ἀν. Συνών. ἄφονύσια.

2) Χῶμα οὐχὶ συμπεπιεσμένον, ἀλλ' ἐλαφρόν, κοῦφον Πελοπν. (Αρκαδ. Παππούλ. Χατζ.): Σὰν ἀφουσὰ είναι τὸ ψωμὶ (ἀφράτο) Αρκαδ. 3) Είδος θάμνου μὲ καρπὸν βιτριώδη Πελοπν. (Βούρβουρ.)

ἀφούσια τά, Πελοπν. (Οίν.)

Ἐκ τοῦ ούσ. ἄφονσία.

Ἄφονσία 1, δ ίδ.

ἀφούσκιστα ἐπίρρ. ἀμάρτ. ἀφούσκιγα Πελοπν. (Κορινθ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄφούσκιστος (II).

Χωρὶς νὰ ἔχῃ τις λιπάνει, ἐπὶ ἀγροῦ: «Ἐχω ἀφούσκιγα.

ἀφούσκιστος ἐπίθ. (I) Κρήτ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *φονσκιστὸς <φονσκίζω (I).

*Αφούσκωτος 1, διδ.: *Ασκή αφούσκιστο.

άφούσκιστος ἐπίθ. (II) πολλαχ. αφούσκιγος πολλαχ. αφούσκητος Πελοπν. (Λακων.) κ.ά.

*Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *φουσκιστὸς <φουσκίζω (II). Τὸ ἀφούσκητος κατὰ τὰ ἐκ περισπωμένων ρημάτων παραγόμενα.

*Ο μὴ λιπανθείς διὰ κόπρου ἔνθ' ἀν.: Ἀφούσκιστο χτῆμα - χωράφι κττ. Ἀφούσκιγη σταφίδα (σταφιδάμπτελος). Συνών. ἀκόπριστος 2, ἄκοπρος, ἀλέρξαστος, ἀλέργωτος (I) 2.

άφουσκομάτιαστος ἐπίθ. ἀμάρτ. αφουσκομάθιαστος Νάξ. (Απύρανθ.)

*Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. φουσκομάτιαστὸς <φουσκοματίζω.

*Ἐκεῖνος τοῦ δόποιου δὲν ἐφούσκωσαν οἱ δρυθαλμοί, ἐπὶ γεωμήλων: Πατάτες αφουσκομάθιαστες (ἀκατάλληλοι πρὸς φύτευσιν).

άφούσκωτος ἐπίθ. κοιν. αφούσκουτος βόρ. ίδιωμ. αφούσκωτες Τσακων.

*Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. φουσκωτός.

1) *Ο μὴ ἔξογκωθείς, διὰ διωγκωμένος δι' ἐμψυσήματος ἡ οἰουδήποτε ἄλλου μέσου κοιν.: Ἀφούσκωτο ἀσκίπλεμόνι κττ. Συνών. ἀφούσκιστος (I). β) *Ο μὴ κολπωθείς ύπο τοῦ ἀνέμου, ἐπὶ ιστίων κοιν.: Ἀπὸ τὴν μπουνάτσα εἶναι ἀφούσκωτα τὰ πανηγά. γ) *Ο μὴ ὑποστὰς τὴν ἀναγκαίαν ζύμωσιν, ἐπὶ ἀρτου κοιν.: Ἀφούσκωτο ψωμί. Συνών. καὶ ἀντίθ. ίδ. ἐν λ. *ἀνανέβαστος 2. 2) Σκωπτικῶς ἐπὶ γυναικός, διὰ διγκυούς κοιν.

άφούχτιαστος ἐπίθ. πολλαχ.

*Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *φουχτιαστὸς <φουχτίζω.

1) *Ἐκεῖνος τὸν δόποιον δὲν περιέδραξέ τις ἐν τῇ παλάμῃ. 2) *Ο μὴ δυνάμενος νὰ περιληφθῇ ἐν τῇ παλάμῃ. Συνών. ἀφούχτωτος 1.

άφούχτωτος ἐπίθ. πολλαχ. αφούχτουτος Μακεδ.

*Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *φουχτωτὸς <φουχτώνω.

1) *Ἀφούχτιαστος 1 καὶ 2, διδ. 2) *Ο μὴ ὑπεξαιρεθείς Λεξ. Δημητρ.: Ἀπ' δσα τοῦ λάχαιναν τίποτε δὲν ἀφινε ἀφούχτωτο.

άφρα ἡ, *Αθῆν. (παλαιότ.) Α. Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) ἄφρη *Ηπ. Πελοπν. (Κορινθ. Μεσσ. Σπάρτ. Τρίκκ. Τρίπ.) κ.ά.—ΙΓρυπάρ. Σκαραβ. 45 ἄφρη *Ηπ. (Ζαγόρ.) Μακεδ. (Βλάστ.) ἄφρη *Θράκ. (Σουφλ.) ἄφρη *Ηπ. (Ζαγόρ. κ.ά.)

*Ἐκ τοῦ ρ. ἀφρίζω καθὼς καὶ ἀχνίζω - ἀχνα καὶ ἀχνη κττ. Περὶ τοῦ τύπου ἄφρη, ἐν φ μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ τελικοῦ η ἀνεπτύχθη συνοδίτης φθόγγος, ίδ. *ΑνθΠαπαδοπ. Γραμματ. βιορ. ίδιωμ. 22.

*Αφρός ἔνθ' ἀν.: Βγάζει ἄφρη ἀπὸ τὸ στόμα της Τρίκκ. Βγάζεις ἄφρη ἀπὸ τὸ στόμα της Φιλιππούπ. Τὸ γάλα εἶναι οὐλός ἄφρη Μεσσ. || *Ἀσμ.

Κυρά μ', τὴν θυγατέρα σου τὴν ἡλιογεννημένη,
*ς τὸν ἡλιο ἐγεννήθηκε, *ς τὸν ἡλιο κονυαρείται
καὶ *ς τὴν ἄφρη τοῦ γαλατιοῦ τὴν εἶναι βαφτισμένη
*Ηπ.

Οἱ δγὸ - ν - ἀλέθουν μὶ κρασὶ κ' οἱ πέντι μὶ τὸν γάλα,
μὶ τὴν ἄφρη τοῦ γαλατιοῦ - ν - ἀλέθουν οἱ ἄλλοι πέντι
Ζαγόρ.—Ποιήμ.

M' ἀγρια ἄφρη ἡ δχεντρα | θερικωμένη βαλαντώνει
ΙΓρυπάρ. ἔνθ' ἀν. Συνών. ἄφρητα, ἄφρη, ἄφρηά.

άφραγίλα ἡ, Πελοπν. (*Αρκαδ.) κ.ά.

*Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄφραγος, δι' διδ. ἄφραχτος, καὶ τῆς καταλ. -ίλα.

Τὸ νὰ είναι τι ἄφρακτον.

άφραγκος ἐπίθ. σύνηθ.

*Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. φράγκο.

*Ο στερούμενος παντελῶς χρημάτων. Συνών. ἀδέκαρος, ἀναπαραδιάριτος, ἀνάργυρος (I), ἀπαρος, ἀπένταρος, ἄψιλος.

άφραγδοτομος ἐπίθ. Θράκ. (*Επιβάτ.)

*Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄφραγος, δι' διδ. ἄφραχτος, καὶ τοῦ οὐσ. στόμα.

*Ο ἔχων ἄφραχτον στόμα, ἀθυρόστομος. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀτσαλιάριτος.

άφράλα ἡ, Ζάκ. *Ηπ. Κεφαλλ. Πελοπν. (*Ολυμπ.) κ.ά.

*Ἐκ τῶν οὐσ. ἀφρός καὶ ἄλας.

Τὸ λευκότατον καὶ λίαν εὔθρυπτον ἄλας προερχόμενον ἐξ ἔξατμίσεως θαλασσίου ὕδατος εἰς κοιλώματα πετρωδῶν αἰγαλῶν. Συνών. ἀλατάρομη 2, ἀλοσάχη 1, ἀλυκή 2, ἀλυκιά 2, ἀρός 3, ἄφράλατο, ἄφρίλα, ἄφρηνα, ἄφρετάρι, ἄφρίτης 1.

άφράλατο τό, Πελοπν. (Μάν.) Στερελλ. (Μεσολόγγ.) κ.ά. ἄφράλατον Σάμ. κ.ά. ἄφράλατο Πελοπν. (Μάν.)

*Ἐκ τῶν οὐσ. ἀφρός καὶ ἄλατι.

*Αφράλα, διδ.

άφραμυγδαλεὰ ἡ, ἀμάρτ. αφρομυγδαλά Πελοπν. (*Ανδρίτσ. Παππούλ. Χατζ. κ.ά.)

*Ἐκ τῶν οὐσ. ἀφρός καὶ ἀμυγδαλεά.

*Αμυγδαλέα παράγουσα τὸ ἄφραμυγδαλο, διδ.

άφραμύγδαλο τό, Νάξ. ἄφρομυγδαλό Πελοπν. (*Ανδρίτσ. Παππούλ. Χατζ. κ.ά.)

*Ἐκ τῶν οὐσ. ἀφρός καὶ ἀμύγδαλο.

*Αμύγδαλον ἔχον εὔθραυστον φλοιόν. Συνών. ἀφραταμύγδαλο, ἀντίθ. πετραμύγδαλο.

***άφρασιαστος** ἐπίθ. ἄφρασιαστος Λέσβ. ἄφρασιαστος Λέσβ. ἄφρασιαστος Λέσβ. ἄφρεδαστος Λέσβ.

*Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *φρασιαστὸς <φρασιάζω.

1) *Ο ἀηδῆ καὶ ἀσυνάρτητα λαλῶν ποῦ «δὲν ἔχειν μιὰ φραστὰ τὰ λόγγα τ'» ἡ διηδῆς καὶ ἀσυνάρτητος, ἐπὶ λόγου: Λόγγα ἄφρασιαστα («π' δὲν ἔχειν μιὰ φραστά, μιὰ γλύκα»). 2) Μωρός, ἀνόητος.

άφραστος ἐπίθ. Ζάκ. Πελοπν. (Δημητσάν.) κ.ά.—ΑΠροβελ. Ποιήμ. 10.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἄφραστος.

1) *Ανέκφραστος Ζάκ. κ.ά.—ΑΠροβελ. ἔνθ' ἀν.: Ποιήμ.

Μέος 'ς τὴν καρδιά μου ἡ ἄφραστη κυλάει ματά του ΑΠροβελ. ἔνθ' ἀν. 2) *Αποτελεσματικός, δραστήριος, ἐπὶ φαρμάκου Πελοπν. (Δημητσάν.): Εἶναι ἄφραστο γιὰ τὸ βῆχα αὐτὸ τὸ γιατρικό.

άφραταμύγδαλο τό, Νάξ. κ.ά.

*Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀφρᾶτος καὶ τοῦ οὐσ. ἀμύγδαλο.

*Αφραταμύγδαλο, διδ.

***άφρατεάς** δ, ἄφρατεάς Κρήτ.

*Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀφρᾶτο, δι' διδ. ἀφρᾶτος, καὶ τῆς καταλ. -εάς.

Τόπος εἰς τὸν δόποιον φύεται τὸ φυτὸν ἀφρᾶτο (ιδ. ἀφρᾶτος Β 2).

